

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **J. C. K. M.**, zast. Mgr. Tomášem Verčimákem, advokátem se sídlem Dřevná 382/2, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2024, č. j. OAM-543/VL-10-K01-PD1-R3-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 6. 2025, č. j. 20 Az 12/2024-52,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 6. 2025, č. j. 20 Az 12/2024-52, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 5. 2018, č. j. OAM-543/VL-10-K01-R3-2006, byla žalobci udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o azylu“), na dobu 12 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Žalovaný shledal, že případné vycestování žalobce představuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, konkrétně práva na ochranu soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“), a dotčena by byla i práva jeho nezletilé dcery podle čl. 9 Úmluvy o právech dítěte (dále jen „ÚPD“).

[2] Žalobce požádal dne 25. 2. 2019 o prodloužení doplňkové ochrany. Rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 9. 2020, č. j. OAM-543/VL-10-K01-PD1-2006, nebyla žalobci doplňková ochrana prodloužena. Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 27. 1. 2022, č. j. 28 Az 12/2020-40, rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 9. 2020 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Poté žalovaný dne 2. 8. 2022 vydal rozhodnutí č. j. OAM-543/VL-10-K01-PD1-R2-2006, jímž doplňkovou ochranu žalobci znovu neprodloužil. Uvedené rozhodnutí zrušil Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“)

rozsudkem ze dne 29. 5. 2023, č. j. 4 Az 26/2022-48 (dále jen „druhý zrušující rozsudek“), a to pro závažné procesní vady.

[3] Následně vydal žalovaný v záhlaví uvedené rozhodnutí, kterým doplňkovou ochranu žalobci opět neprodloužil. Žalovaný dospěl stejně jako v předchozím rozhodnutí ze dne 2. 8. 2022 k závěru, že nebylo potřebné ustanovit žalobci opatrovníka. Ostatně dle žalobcovy výpovědi jeho psychické obtíže ustoupily a u lékaře byl naposledy před šesti lety. Navíc žalovaný poukázal na skutečnost, že dokázal sám podniknout delší poměrně složitou cestu z České republiky do Konga a zpět. Žalovaný tak shledal, že obstarávat lékařské zprávy by v takové situaci bylo nadbytečné. Žalobcův rodinný život doznal změn, jeho vztah s partnerkou, matkou jeho dcery, se rozpadl. Nicméně bývalá partnerka trpí pobytem žalobce ve společné domácnosti. Dcera žalobce je již ve věku, kdy jí lze vysvětlit, že její otec musí opustit území. To se již konec konců stalo, po tuto dobu s dcerou udržoval kontakt telefonicky. Dále se žalovaný zabýval vztahem žalobce a jeho syna a dospěl k závěru, že mezi nimi nepanuje natolik silná vazba, která by měla bránit vycestování z vlasti. Uzavřel, že žalobce může svou situaci řešit pomocí zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), i když by to patrně vyžadovalo jeho vycestování zpět do země původu. Vycestováním žalobce by však nemohlo dojít k porušení práva na ochranu soukromého a rodinného života podle čl. 8 EÚLP. Žalovaný uzavřel, že ačkoli není situace v zemi původu uspokojivá, nebezpečí vážné újmy tam žalobci nehrozí, a nelze tak ani doplňkovou ochranu prodloužit pro jiný důvod.

[4] Proti posledně uvedenému rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou, kterou městský soud zamítl jako nedůvodnou. Městský soud zevrubně popsal podstatné skutečnosti vyplývající ze správního spisu. Dle městského soudu je nutné důsledně rozlišovat mezi zásahem v případě vycestování a v případě vyhoštění cizince z území, přičemž k tomu odkázal na rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71. Městský soud dospěl ve shodě se žalovaným k závěru, že v případě žalobce skutečně došlo ke změně v jeho rodinné situaci, a sice k rozpadu jeho vztahu s partnerkou, matkou jeho dcery. Bývalá partnerka ostatně zrušila svůj souhlas se žalobcovým pobytem v její domácnosti. To však samo o sobě neznamená, že již netrval vztah žalobce k jeho dceři, avšak městský soud shodně jako žalovaný neshledal zásah do práva žalobce na soukromý a rodinný život ve vztahu k dceři. Poukázal na dobu čtyř a půl měsíce, po kterou byl žalobce v domovském státě, přičemž s dcerou udržoval telefonický kontakt přes její matku. Navíc tato měla v době rozhodnutí žalovaného již devět let a s ohledem na její rozumové schopnosti jí lze vysvětlit delší nepřítomnost otce. Kontakt se žalobcem bude schopna realizovat stejně jako v případě jeho předchozího pobytu v zemi původu. Ostatně žalobce není z území České republiky vyhoštěn, vzniká mu toliko povinnost jej opustit a může zažádat o jiný druh bytového oprávnění.

[5] Městský soud dále zdůraznil předmět řízení o prodloužení doplňkové ochrany, a sice posouzení, zda se významně a dlouhodobě změnila okolnosti, pro které byla žalobci ochrana udělena. Může se též změnit důvod jejího udělení. Na základě podkladů o zemi původu žalobce shromážděných ve správním spise dospěl městský soud k závěru, že žalobci nehrozí azylově relevantní vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) a c) zákona o azylu. Napadené rozhodnutí tak shledal zákonným a přezkoumatelným.

pokračování

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl výše označený rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění do 31. 12. 2025 (dále jen „s. ř. s.“). Navrhl napadený rozsudek a spolu s ním i rozhodnutí žalovaného zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

[7] Stěžovatel odůvodňuje přijatelnost kasační stížnosti tím, že městský soud zásadně pochybil, když stejně jako žalovaný nesprávně vyhodnotil otázku změny stěžovatelových poměrů. Nedostatečně též zohlednil zásah do soukromého a rodinného života a nejlepší zájem dítěte. Přitom pouze převzal závěry žalovaného bez vypořádání žalobních námitek navíc v rozporu se závazným právním názorem.

[8] Stěžovatel poukazuje na skutečnost, že žalovaný je v případě neprodloužení doplňkové ochrany povinen odůvodnit, zda došlo k zásadní změně okolností, které vedly k udělení doplňkové ochrany. Přitom leží důkazní břemeno právě na žalovaném. Městský soud otázku zásadní změny okolností vyhodnotil nedostatečně a *de facto* převzal závěry žalovaného, ačkoliv napadené rozhodnutí nebylo založeno na dostatečně zjištěném skutkovém stavu.

[9] Žalovaný i městský soud chybně dospěli k závěru, že se rodinná situace stěžovatele zásadním způsobem změnila. Ačkoliv došlo k rozpadu vztahu mezi stěžovatelem a jeho partnerkou, matkou nezletilé dcery, samotný vztah stěžovatele a nezletilé dcery změn nedoznal. Ve správním spise chybí jakékoliv podklady, ze kterých by vyplývalo, že stěžovatel přestal o dceru pečovat anebo se jejich vztah jakkoliv změnil.

[10] Jak žalovaný, tak městský soud se nevypořádali s dopady rozhodnutí žalovaného do života nezletilé dcery. Ačkoliv je nezletilá dcera na stěžovatele fixována, nezohlednili nejlepší zájmy dětí, a sice nezletilé dcery i syna pobývajících na území tuzemska. Městský soud se nevypořádal ani s dopady vycestování stěžovatele. Stejně jako žalovaný konstatoval, že pokud byl stěžovatel schopný vycestovat z tuzemska do země původu na dobu čtyř a půl měsíců, není potřeba doplňkovou ochranu prodlužovat. Možnost komunikace na dálku prostřednictvím komunikačních technologií však nemůže dle stěžovatele obstát.

[11] Rozhodnutí žalovaného i napadený rozsudek považuje stěžovatel za nepřezkoumatelné. Městský soud měl nepřezkoumatelné rozhodnutí žalovaného zrušit, a nikoliv převzít závěry v něm uvedené. Namísto toho dospěl k neodůvodněnému závěru o možnosti pozdějšího návratu stěžovatele zpět do České republiky za použití institutů zákona o pobytu cizinců. Závěr o možném návratu stěžovatele zpět do České republiky za použití institutů zmíněného zákona není v souladu s obsahem správního spisu.

[12] Dle stěžovatele navíc z rozsudků NSS ze dne 18. 6. 2021, č. j. 5 Azs 162/2020-47, a ze dne 25. 7. 2025, č. j. 5 Azs 13/2021-86, vyplývá, že obecný odkaz žalovaného na možnost řešení pobytu na území podle zákona o pobytu cizinců nemůže bez dalšího obstát. Městský soud zdůraznil, že stěžovateli nebylo uloženo správní vyhoštění a není mu zakázáno požádat o pobytové oprávnění podle citovaného zákona, aniž by uvedl, o jaké oprávnění by se mělo jednat, kdy by jej stěžovatel získal a jaký dopad bude mít na nezletilou dceru. Tím spíše za

situace, kdy žalovaný v rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany dospěl k závěru, že společný rodinný život v zemi původu není možný. Městský soud v případě realizace práva na soukromý a rodinný život pouze odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, přičemž přezkoumatelně nevypořádal, jak má k realizaci dojít.

[13] Městský soud se nyní napadeným rozsudkem odchýlil od závazného právního názoru uvedeného ve druhém zrušujícím rozsudku, v němž dospěl k závěru, že neobstojí argumentace žalovaného, že si stěžovatel může obstarat pobytové oprávnění na území podle zákona o pobytu cizinců.

[14] Jelikož žalovaný shledal, že stěžovatel o dceru pečuje nedostatečně, je dle stěžovatele skutečně nejisté, zda by se na území tuzemska mohl vrátit, pokud by žalovaný tento názor zastával i v případě řízení podle zákona o pobytu cizinců. Navíc stěžovatel poukazuje na kvóty stanovené pro žádosti o zaměstnaneckou kartu anebo dlouhodobý pobyt za účelem podnikání. Závěry o reálné možnosti fyzického kontaktu stěžovatele s nezletilou dcerou v napadeném rozhodnutí chybí. Žalovaný měl podklady obsažené ve správním spise doplnit a závěr o zásadní změně poměrů náležitě odůvodnit.

[15] Stěžovatel dále namítá, že městský soud též nedostatečně vypořádal námitky spočívající v bezpečnosti v zemi původu. Učinil tak pouze povrchně a rezignoval na stěžovatelův odkaz na doporučení Ministerstva zahraničních věcí vyhnout se zemi původu stěžovatele. Žalovaný a městský soud však tuto skutečnost ignorovali, pouze uvedli, že konflikt probíhá na východě domovského státu. Městský soud měl navíc bezpečnost přezkoumat i z hlediska nejlepšího zájmu nezletilých dětí podle čl. 3 odst. 1 ÚPD, i proto je napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[16] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl kasační stížnosti odmítnout pro nepřijatelnost, případně zamítnout jako nedůvodnou. Napadený rozsudek dle něj netrpí namítanými vadami. Městský soud podrobně vysvětlil, že se soukromý a rodinný život stěžovatele zásadně změnil a zabýval se též bezpečnostní situací v zemi původu. Jelikož již v minulosti stěžovatel území České republiky opustil na čtyři a půl měsíce, nepředstavovala by jeho další absence nepřiměřený zásah do jeho práva na soukromý a rodinný život. Vzhledem k věku jeho nezletilé dcery jí lze nepřítomnost otce vysvětlit, přičemž mohou udržovat kontakt prostřednictvím moderních technologií. Stejně tak mají všechny úvahy žalovaného oporu ve spise.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[17] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[18] Nejvyšší správní soud se dále zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před městským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.). K obsahu neurčitěho pojmu přesah vlastních zájmů

pokračování

stěžovatele kasační soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, ve kterém se nepřijatelností podrobně zabýval.

[19] Stěžovatel v kasační stížnosti obecně uvedl, že městský soud zásadně pochybil při posouzení otázky změny stěžovatelových poměrů. Nedostatečně zohlednil zásah do soukromého a rodinného života a nejlepší zájem dítěte. Pouze převzal závěry žalovaného bez vypořádání žalobních námitek, a navíc v rozporu se závazným právním názorem. Nejvyšší správní soud našel v napadeném rozsudku zásadní pochybení spočívající v nedostatečném posouzení bezpečnostní situace ve stěžovatelově domovském státě, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. Kasační stížnost je proto přijatelná.

[20] Kasační stížnost je též důvodná.

III.a Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku a bezpečnostní situace v zemi původu

[21] Stěžovatel namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný. Městský soud se dle jeho názoru nevypořádal se žalobními námitkami změny poměrů stěžovatele, dopadů vycestování stěžovatele a s tím související možností získat pobytové oprávnění, či zásahem do práva na soukromý a rodinný život. Též poukazuje na nepřezkoumatelnost spočívající v opomenutí městského soudu vypořádat se s doporučením Ministerstva zahraničních věcí ve vztahu k cestování a pobytu v Demokratické republice Kongo (dále jen „DRK“). S tím souvisí stěžovatelova námitka, že městský soud dostatečně neposoudil bezpečnostní situaci v zemi původu. Kasační námitky jsou důvodné.

[22] K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku a rozhodnutí žalovaného Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006-91, nebo ze dne 13. 7. 2022, č. j. 7 As 342/2020-30, odst. [8]). Současně dodává, že městský soud může v odůvodnění rozsudku odkázat na přezkoumávané rozhodnutí, resp. se s jeho odůvodněním ztotožnit, a to v souladu se zásadou hospodárnosti a ekonomie řízení (viz například rozsudky NSS ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, nebo nověji ze dne 25. 10. 2022, č. j. 2 Ads 393/2020-38, odst. [19]).

[23] V projednávané věci je rozhodnutí žalovaného přezkoumatelné. Je z něj zjevné, jaký skutkový stav vzal žalovaný za rozhodný a proč neshledal důvody pro prodloužení doplňkové ochrany. Žalovaný se přezkoumatelným způsobem zabýval též otázkou změny poměrů stěžovatele a možností získat jiná pobytová oprávnění, či zásahem do práva na jeho soukromý a rodinný život (srov. str. 10 až 14 rozhodnutí žalovaného).

[24] Městský soud se přezkoumatelným způsobem vypořádal se žalobními námitkami v otázce změny poměrů stěžovatele a jeho případného pobytu na území České republiky za pomoci jiných pobytových oprávnění. Stejně tak se městský soud zabýval i zásahem do stěžovatelova práva na soukromý a rodinný život (srov. body 41. až 44. napadeného rozsudku).

[25] Napadený rozsudek je však nepřezkoumatelný stran vypořádání se s námitkami stěžovatele ohledně bezpečnostního vývoje v jeho domovském státě. Ačkoliv se městský soud v bodech 45. a především 46. zabýval otázkou bezpečnostní situace v DRK, nijak se nevypořádal s doporučením Ministerstva zahraničních věcí aktualizovaným dne 22. 3. 2024, dle kterého je nutné se vyhnout oblasti Kwamouth, která je vzdálena cca 150 km severně od hlavního města, kde žil stěžovatel a dále žije jeho rodina. Městský soud tak zcela ignoroval stěžovatelův odkaz na doporučení Ministerstva zahraničních věcí omezit cesty do země původu. Stejně jako žalovaný toliko zopakoval, že konflikt probíhá na východě země, což však stěžovatel rozporoval.

[26] Nejvyšší správní soud k již shledané vadě nepřezkoumatelnosti dodává, že městský soud byl povinen provést úplné a *ex nunc* posouzení skutkové a právní stránky projednávané věci. Tato povinnost mu plyne z čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), která má aplikační přednost před § 75 odst. 1 s. ř. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2018, č. j. 5 Azs 250/2018-27, odst. [27], nebo ze dne 9. 2. 2021, č. j. 6 Azs 390/2020-25, odst. [19] až [23], či ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021-31, č. 4335/2022 Sb. NSS, odst. [13]).

[27] Uvedenému požadavku však nedostál. Vyšel pouze z podkladů shromážděných žalovaným, především z Informace Ministerstva vnitra Velké Británie – Konžská demokratická republika – Neúspěšní žadatelé o azyl, překlad vybraných částí, ze září 2023, přeloženou dne 2. 10. 2023, a ze stěžovatelem uvedené výroční zprávy organizace Human Rights Watch, World Report 2024 - Democratic Republic of Congo.

[28] Bylo povinností městského soudu, aby v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice v plném rozsahu přezkoumal skutkovou a právní stránku případu stěžovatele, který v žalobě namítal právě neaktuálnost informací, jež si opatřil žalovaný. Navíc poukázal na zhoršení bezpečnostní situace v zemi původu a postupné rozšiřování konfliktu na další území. Městský soud na svou povinnost rezignoval. V dalším řízení městský soud provede úplné posouzení projednávané věci v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice.

III.b Právo na soukromý a rodinný život

[29] Částečně nepřezkoumatelné odůvodnění napadeného rozsudku však nebrání věcnému posouzení námitek týkajících se údajného zásahu do práva na soukromý a rodinný život.

[30] Stěžovatel namítal, že žalovaný a městský soud nesprávně vyhodnotili otázku změny jeho poměrů, když shledali, že se stěžovatelova rodinná situace změnila. Tento závěr neodpovídá podkladům obsaženým ve správním spise. Nesprávně též dospěli k závěru, že nevyhověním žádosti nedojde k zásahu do soukromého a rodinného života, ani k porušení nejlepšího zájmu stěžovatelových dětí. Zároveň tíží důkazní břemeno ohledně prokázání zásadní změny okolností žalovaného. Kasační námitky nejsou důvodné.

[31] Nejvyšší správní soud se ve vztahu k otázce důkazního břemene žalovaného ztotožňuje s argumentací stěžovatele. Ten uvedl, že v projednávané věci leželo důkazní břemeno stran prokázání zásadní změny poměrů stěžovatele na žalovaném. Žalovaný

pokračování

skutečně nese důkazní břemeno v případě posouzení, zda nadále trvá původní důvod udělení doplňkové ochrany, nebo zda se naopak situace v domovském státě stabilizovala a tato změna je natolik významná a trvalé povahy, že odůvodňuje zamítnutí žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2013, č. j. 6 Azs 15/2013-35, odst. [22] až [24], nebo nověji ze dne 18. 5. 2022, č. j. 5 Azs 84/2021-142, odst. [24]). Posouzení, zda žalovaný důkazní břemeno unesl, však není pro projednávanou věc rozhodné, a to z důvodů dále uvedených.

[32] Kasační soud předepisuje, že se novela provedená zákonem č. 173/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 173/2023“), neaplikuje na řízení o žádosti stěžovatele, jelikož ten žádost podal dne 25. 2. 2019, tj. přede dnem nabytí účinnosti uvedené novely (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 9. 7. 2025, č. j. 4 Azs 267/2024-40, odst. [38]).

[33] Otázkou výkladu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu ve znění do 30. 6. 2023 se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, č. 4589/2024 Sb. NSS. Rozšířený senát dovodil, že doplňkovou ochranu podle písmena d) uvedeného ustanovení lze udělit toliko v případě, že by žadateli v případě jeho vycestování hrozila vážná újma ve státě jeho původu. Není proto relevantní újma týkající se stěžovatelova soukromého a rodinného života v České republice vzniklá jen v důsledku jeho vycestování z České republiky. Ze stejného důvodu nejsou rozhodné ani faktické či právní obtíže spojené s případným návratem stěžovatele do České republiky (viz odst. [54] až [59] usnesení rozšířeného senátu č. j. 7 Azs 186/2022-48, nebo rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2025, č. j. 5 Azs 385/2021-82, odst. [27] až [32]).

[34] Uvedené závěry se na projednávanou věc uplatní i přesto, že se podle čl. II bodu 2. zákona č. 173/2023 pro účely rozhodování o prodloužení doplňkové ochrany udělené přede dnem nabytí účinnosti uvedeného zákona považuje nadále za vážnou újmu situace, kdy by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Novela provedená zákonem č. 173/2023 na závěrech rozšířeného senátu (a též soudního dvora – uvedeny v citovaném rozsudku č. j. 5 Azs 385/2021-82, odst. [29] až [31]) nic nezměnila. Nadále přetrvává situace, kdy i po zrušení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu je nutné vykládat hrozbu vážné újmy, respektive § 14a zákona o azylu eurokonformně.

[35] Stěžovateli byla udělena doplňková ochrana právě s odkazem na porušení mezinárodních závazků, a sice porušení jeho práva na soukromý a rodinný život a nejlepší zájem jeho dětí. Sam stěžovatel nyní odkazuje na soukromý a rodinný život a nejlepší zájem jeho dětí v podobě vazeb na území České republiky, ty však nejsou dle uvedené judikatury důvodem pro prodloužení doplňkové ochrany.

[36] Nicméně ochrana těchto stěžovatelových zájmů a vazeb na území tuzemska (právo na soukromý a rodinný život a nejlepší zájem dětí) je poskytována až v řízení o uložení povinnosti vycestovat a v řízení o vyhoštění. V řízení o vyhoštění je Česká republika povinná, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, zkoumat, zda by vyhoštění nebylo v rozporu s některými ze základních práv zaručených EÚLP (srov.

usnesení č. j. 7 Azs 186/2022-48, odst. [58], nebo rozsudek č. j. 5 Azs 385/2021-82, odst. [33], jakož i rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2025, č. j. 9 Azs 154/2025-31, odst. [13]).

[37] K namítanému nedodržení závazného právního názoru uvedeného ve druhém zrušujícím rozsudku, že neobstojí argumentace žalovaného, že si stěžovatel může obstarat jiné pobytové oprávnění podle zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek městského soudu č. j. 4 Az 26/2022-48, bod 46.), uvádí NSS následující. Jelikož došlo v mezidobí k závazné změně judikatury, a to rozšířeného senátu NSS (viz usnesení č. j. 7 Azs 186/2022-48, a rozsudek č. j. 5 Azs 385/2021-82), potažmo Soudního dvora Evropské unie, nebylo povinností městského soudu řídit se závazným právním názorem (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 1. 2026, č. j. 9 As 39/2025-52, odst. [36] a [37], a tam uvedenou judikaturu).

IV. Závěr a náklady řízení

[38] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek městského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu výše uvedeným (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[39] O náhradě nákladů řízení rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3, věta první, s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. ledna 2026

JUDr. Radan Malík
předseda senátu